

कांग्रेस नेता यादव बने मधेस प्रदेशको नयाँ मुख्यमन्त्री

- » संविधानको धारा १६८ को उपधारा (२) बमोजिम नेपाली कांग्रेस मधेस प्रदेश संसदीय दलका नेता कृष्णप्रसाद यादव मुख्यमन्त्री पदमा नियुक्त
- » नेपाली कांग्रेस, जनता समाजवादी पार्टी नेपाल, जनमत पार्टी, नेकपा माओवादी केन्द्र, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपाल, नेकपा एकीकृत समाजवादीसहित छ राजनीतिक दलका ७७ जना प्रदेशसभा सदस्यको समर्थन

नेपाल, जनमत पार्टी, नेकपा माओवादी केन्द्र, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपाल, नेकपा एकीकृत समाजवादीसहित छ राजनीतिक दलका ७७ जना प्रदेशसभा सदस्यको समर्थन रहेको उल्लेख छ ।

प्रदेश प्रमुख कर्णले बुधवार संविधानको धारा १६८ को उपधारा (२) बमोजिम दुई वा दुईभन्दा बढी दलहरूको समर्थनमा बहुमतप्राप्त सरकारका लागि प्रस्ताव पेस गर्न आह्वान गरेका थिए । सोहीबमोजिम मधेस प्रदेशसभामा रहेका विभिन्न छ वटा राजनीतिक दलबीच शुक्रबार कांग्रेस संसदीय दलका नेता यादवलाई मुख्यमन्त्रीका लागि प्रस्ताव गर्ने सहमति जुटेको थियो । सोही सहमतिका आधारमा प्रदेश प्रमुख कर्णसमक्ष दावी पेस गरेकामा यादवलाई शुक्रबार नै मुख्यमन्त्री नियुक्त गरिएको हो ।

नबनियुक्त मुख्यमन्त्री

यादव २०७९ सालको प्रदेशसभा निर्वाचनमा रौतहट क्षेत्र नं. १ 'ख' बाट निर्वाचित भएका थिए । कांग्रेसको मधेस प्रदेश सभापतिसमेत रहेका उनी रौतहटको गढीमाई नगरपालिका-८ बरियारपुरका हुन् । यसअघि जनता समाजवादी पार्टीका सरोजकुमार यादव मुख्यमन्त्री बन्दा उनले भौतिक पूर्वाधार विकासमन्त्रीको जिम्मेवारी सम्हालेका थिए । पहिलो संविधानसभा सदस्य चुनावमा रौतहट क्षेत्र नम्बर ४ बाट निर्वाचित भएका थिए ।

यसअघि मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका नेकपा एमाले प्रदेशसभा संसदीय दलका नेता सरोजकुमार यादवलाई मंसिर १५ गते सर्वोच्च अदालतले नेपालको संविधानअनुसार २४ घण्टाभित्र विश्वासको मत लिन परमादेश जारी गरेको थियो ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

दललाई आयोगको २० बुँदे निर्देशन

निर्वाचनमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व र सुशासन सुनिश्चितता अनिवार्य

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- निर्वाचन आयोगले आगामी निर्वाचनमा समावेशी समानुपातिक प्रतिनिधित्व र सुशासन कायम गर्न राजनीतिक दलहरूलाई निर्देशन दिएको छ । आयोगले आयोगले राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ५७ बमोजिम दर्ता कायम रहेका दलहरूलाई आगामी माघ ११ गते हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन र आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा कार्यान्वयन गर्ने गरी शुक्रबार २० निर्देशन जारी गरेको हो ।

आयोगका सहायक प्रवक्ता प्रकाश न्यौपानेले जारी गरेको विज्ञापितमा नेपालको संविधानको मौलिक हकको कार्यान्वयनसम्बन्धी व्यवस्थालाई स्मरण गरी निर्वाचन प्रणालीमा समानुपातिक समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्न निर्वाचनमा प्रत्येक दलले प्रत्यक्षतर्फ उम्मेदवारी दिँदा त्यसको एकतिहाइ नघटनेगरी महिला उम्मेदवारको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने एवं लैंगिक तथा समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुनेगरी उम्मेदवार मनोनयनको व्यवस्था गर्न निर्देशन दिइएको उल्लेख छ ।

‘प्रत्येक राजनीतिक दलले दिगो विकासको लक्ष्यलाई ध्यानमा राखी सन् २०३० सम्म संसद्मा ४० प्रतिशत महिला प्रतिनिधित्व पुऱ्याउने नीति अख्तियार गर्ने विषयको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि लैंगिक तथा समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुनेगरी उम्मेदवार मनोनयनको व्यवस्था गर्ने,’ आयोगको निर्देशनमा भनिएको छ, ‘राजनीतिक दलले निर्वाचनसँग सम्बन्धित क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा नेपालको संविधानप्रति निष्ठावान रही विभिन्न

जातजाति, सम्प्रदाय, लिंग, धर्म, भाषा, क्षेत्र र संस्कृतिको सम्मान गर्दै आपसी सुसम्बन्धमा खलल पार्ने कुनै गतिविधि हुन नदिने ।’

निर्वाचनमा प्रयोग हुने मतदानस्थल, मतदान केन्द्र, मतगणनास्थललाई लैंगिक तथा अपांगतामैत्री बनाउन आवश्यक सहयोग गर्न, राजनीतिक दलको घोषणापत्रलगायत दस्तावेजहरूमा लैंगिक तथा समावेशीसम्बन्धी व्यवस्थालाई उचित सम्बोधन गर्न, महिला, दलित वा अल्पसंख्यक समुदायका लागि आरक्षण गरिएका पदहरूबाहेकका पदमा उम्मेदवार मनोनयन गर्दा कम्तीमा एकतिहाइ महिला र नेपालको सामाजिक विविधता प्रतिबिम्बित हुनेगरी समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा उम्मेदवार मनोनयन गर्न आयोगले निर्देशन दिएको छ ।

‘राजनीतिक दलले आफ्ना सदस्यहरूलाई लैंगिक तथा समावेशीताका सवालहरूमा संवेदनशील बनाउन आवश्यक सहजीकरण तथा प्रशिक्षणको व्यवस्था गर्ने ।’ तालिम तथा

प्रशिक्षणका पाठ्यक्रम, पाठ्यसामग्री, निर्वाचनसम्बन्धी स्रोत सामग्री तयार गर्दा तथा कार्यक्रमस्थल छनोट गर्दा लैंगिक तथा अपांगतामैत्री र समावेशी बनाउने,’ आयोगको निर्देशन छ ।

यसैगरी राजनीतिक दलबाट सञ्चालन गरिने प्रशिक्षण, गोप्टी, तालिम, सेमिनार, छलफल तथा अन्तरक्रिया आदि कार्यक्रममा महिला, समावेशी समूह तथा लक्षित वर्गको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्न, कुनै कार्यक्रममा महिला, समावेशी समूह तथा लक्षित वर्ग, क्षेत्र र समुदायको सहभागिता र प्रतिनिधित्व हुनेगरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, निर्वाचन प्रचारप्रसार गर्दा महिला, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति एवं समावेशी समूह वा अन्य कुनै पनि उम्मेदवारलाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष धम्की दिने, व्यक्तिगत लाञ्छना लगाउने, गालीगलौज गर्ने, हतोत्साहित गर्ने, चरित्र हत्याका प्रयास गर्ने एवं कमजोरी देखाउनेजस्ता विभेदजन्य कार्य हुन नदिन सम्पूर्ण सतर्कता अपनाउन आयोगले निर्देशन दिएको छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

गैरकानुनीरूपमा स्पेन पुगेका नेपाली कामदार पक्राउ

- » स्पेनिस प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका कामदारमध्ये नेपाली कति जना छन् भन्ने अनिशिचत
- » कूल ३२२ जनामध्ये अधिकांश नेपाली रहेका प्रहरीको भनाइ
- » समातिएका अधिकांश व्यक्ति पर्यटक भिसामा स्पेन प्रवेश गरेको उल्लेख

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- रोजगारीका नाममा गैरकानुनी रूपमा स्पेन पुगेका नेपाली नागरिकहरू पक्राउ परेका छन् । स्पेनको प्रहरीले कामदार ओसारपसारमा संलग्न आपराधिक सञ्जालमाथि आक्रमण गर्ने क्रममा विहीबार ३०० जनाभन्दा बढी कामदार भेटेको थियो । जसमा अधिकांश नेपाली रहेको युरोपेली सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् ।

समाचारका अनुसार उनीहरूलाई स्पेनको मध्य र पूर्वी भागका खेतमा अवैधरूपमा राखिएको अवस्थामा

तस्बिरः स्पेनिस प्रहरीले सार्वजनिक गरेको भिडियो फुटेजबाट ।

पाइएको थियो । प्रहरीले यस कार्यमा संलग्न ११ जनालाई पक्राउ गरेको र थप दुई जनाविरूद्ध अनुसन्धान भइरहेको जनाइएको छ ।

स्पेनिस प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका कामदारमध्ये नेपाली कति

जना छन् भनेर यकीन नगरिए पनि कूल ३२२ जनामध्ये अधिकांश नेपाली रहेका जनाइएको छ । यीमध्ये २९४ जनासँग स्पेनमा बस्न र काम गर्नका लागि आवश्यक कागजात नभएको समाचारमा उल्लेख छ ।

वयानका क्रममा समातिएका अधिकांश व्यक्ति पर्यटक भिसामा प्रवेश गरेका, जसमा युरोपेली संघको सेन्जेन क्षेत्रका अन्य देशहरूका लागि पनि समावेश गरिएको बुझिएको छ । स्पेन पुऱ्याइएका ती कामदारहरूलाई भाडामा लगेर देशका विभिन्न भागमा पठाइने गरेको खुलेको छ । काम लगाउने क्रममा उनीहरूको श्रमअधिकार हनन भएको प्रहरीको दावी छ ।

स्पेनिस प्रहरीले सार्वजनिक गरेको भिडियोमा धेरै मानिस एउटा सानो बर्ती भएको कोठामा म्याट्रेसमा लस्करै राखिएको अवस्थामा सँगै बसेका देखिएका छन् । प्रहरीका अनुसार तस्करको समूहले दक्षिणपूर्वी स्पेनको अल्बासेटे नामको स्थानमा पीडितहरूको बासस्थानको व्यवस्था गरेको थियो । कामदारलाई प्रतिकूल हावापानी र घामसम्म राम्ररी नछिन्ने कोठामा राखिएको थियो । यसरी राखिनु पूर्णरूपमा अपमानजनक र अमानवीय अवस्था भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

उक्त स्थानबाट उनीहरूलाई दैनिक ज्यालामा फार्मको काममा लगाउने गरिएको उल्लेख गरिएको छ ।

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

सर्वपक्षीय बैठक

चुनाव सफल बनाउन प्रधानमन्त्री प्रतिबद्ध, दलहरूको प्रश्न सुरक्षामै

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले आगामी फागुन २१ गतेको निर्वाचन शान्तिपूर्णरूपमा सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता दोहोर्‍याएकी छन् । शुक्रबार प्रधानमन्त्रीनिवास बालुवाटारमा आयोजित सर्वपक्षीय बैठकमा उनले जसरी पनि निर्वाचन भयरहित र शान्तिपूर्ण वातावरणमा सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता दोहोर्‍याएकी हुन् ।

विघटित प्रतिनिधिसभाका राष्ट्रिय मान्यताप्राप्त दल, चारवटै सुरक्षा निकाय र निर्वाचन आयोगसहितको सर्वपक्षीय बैठकमा प्रधानमन्त्री कार्कीले यस्तो प्रतिबद्धता जनाइरहदा

चुनाव हुन्छ कि हुँदैन भन्ने अब नसोचौ, कसरी चुनाव सफल पार्ने भनेर सोचौ, सबैले एकचित्तले सोचेमा चुनाव नहुने कुरै छैन, १२६ वटै दलले चुनाव हुनुपर्छ भन्ने धारणा राख्नुपर्छ । हामी एकमत भएौ भने निर्वाचनमा कसैले खलल पार्न सक्दैन, खराब तत्वले आक्रमण गर्न सक्दैन ।

■ सुशीला कार्की प्रधानमन्त्री

दलका प्रतिनिधिहरूले भने सुरक्षा चुनौती देखाउँदै चुनाव हुनेमा आशंका व्यक्त गरेका थिए । सुरक्षा निकायका प्रमुखहरूले बैठकमा सुरक्षा चुनौती र चुनावी सुरक्षाको

तयारीबारे ब्रिफिङ गरेका थिए । प्रधानमन्त्री कार्कीले निर्वाचन आयोग, सुरक्षा निकायका सबै अंगलगायत निर्वाचनसँग प्रत्यक्ष जोडिएका राज्यका निकायहरू निर्वाचनका लागि तयार रहेको बताइन् । उनले प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन फागुन २१ भन्दा पछाडि नजाने भन्दै चुनाव सफल बनाउन सबैले भूमिका खेल्न दलहरूलाई आग्रह गरेकी थिइन् ।

‘चुनाव हुन्छ कि हुँदैन भन्ने अब नसोचौ, कसरी चुनाव सफल पार्ने भनेर सोचौ, सबैले एकचित्तले सोचेमा चुनाव नहुने कुरै छैन, १२६ वटै दलले चुनाव हुनुपर्छ भन्ने धारणा राख्नुपर्छ,’ प्रधानमन्त्री कार्कीले भनिन्, ‘हामी एकमत...’

» क्रमशः पृष्ठ २ मा

केशवको संघर्षमय यात्रा कमैयाबाट उद्यमीसम्म

राजेन्द्रप्रसाद पनेरु/काठमाडौं

मिलबाटै आएको आचले डगौरा परिवारको हाल जीवनस्तर नै बदलिइएको छ । पहिले भुपडीमा बस्ने उनी अहिले छकोटे पक्की घर बनाएर त्यसमै बस्दै आएका छन् । मिल पनि पक्की पिलरसहित स्थायी संरचनामा विस्तार हुँदै छ । उनका पाँच छोरी र दुई छोरा सबै निजी विद्यालयमा पढ्दै आएका छन् । मिलका सबै काम मेसिन मर्मत, इन्जिन सरसफाइ, धान-गहुँ प्रशोधन उनी आफैँले सिकेका छन्, जसले मिस्त्री खर्च पनि बचत हुन्छ । श्रीमती भाग्यश्री चौधरी पनि मिलमै काम गर्छिन् ।

२० वर्षअघि कमैया मुक्तिको घोषणा हुँदा शुक्लाफाँटा नगरपालिका-१० फलारीका ५६ वर्षीय केशव डगौरासँग पुनर्स्थापनाको क्रममा पाइएको चार कठठा जग्गाबाहेक कुनै सम्पत्ति थिएन । हाल उनले पक्की घरमात्र ठड्याएका छैनन्, मासिक एक लाख रूपैयाँसम्म कमाउने हैसियत बनाएका छन् । सामान्य संघर्षमात्रले त्यो हैसियत बनेको होइन । बाल्यकालदेखि नै गरिबी, कमैया प्रथा र श्रमको बेडामा बाँधिएका डगौराको संघर्षमय यात्रा अहिले गाउँकै लागि प्रेरणादायी बनेको छ । उनी भन्छन्, 'दुख त धेरै भोगियो, तर मिहिनेत गरेको मान्छेलाई ईश्वरले हात समाईदिएरहेछ ।'

डगौराका बुवा वर्षौंसम्म जमिन्दारको घरमा कमैया थिए । आमाको मृत्यु हुँदा उनी छ महिनाका मात्र थिए । बाल्यकालदेखि नै जमिन्दारको घरमै हुर्कनुपरेको उनले १० वर्षको उमेरमा गोरु चराउने जिम्मेवारी पाए । १५ वर्ष पुग्दा बुवासँगै हलो जोत्ने काममा संलग्न भए । त्यसको केही समयमै 'सौकी हालेर' कमैया बस्न बाध्य भए । घरजग्गा केही थिएन, आश्रय पनि जमिन्दारकै ठाउँ थियो । 'कमैया बस्नुबाहेक कुनै विकल्प थिएन,' डगौराले सम्झे ।

कमैयाको दिनचर्या अत्यन्त कठोर थियो । बिहान सबैरे हलो जोत्ने, गोरुका लागि घाँस काट्ने र फूसदमा जमिन्दारका भैंसी चराउने उनको दैनिकी थियो । चाडपर्वका दिन पनि गोरु स्याहारिसकेपछि मात्र विदा मिल्थ्यो । 'दसैं, तिहार, माघी सबै दिन काम गर्नुपर्ने, कमैया जीवन भनेको कामकै बन्धन थियो,' उनले विगत सम्झ्दै भने ।

सौकी लिएको रकमको व्याज तिर्नुपर्ने बाध्यताले

वर्षौं उनी त्यही गाडो चक्रमा विताए । चार भाइमध्ये कान्छा डगौराले भने, 'हामी चारै भाइ ठूलो भएपछि बुवालाई कमैया बस्न दिएनौं, तर आफैँ कमैयाबाट मुक्त भन्ने हुन सकेनौं, ती दिन सम्झँदा आज पनि मुटु काम्छ्छ ।'

सरकारले कमैया मुक्तिको घोषणा गरेपछि डगौराको जीवनमा नयाँ मोड आयो । कमैयाका नाममा लिइएको सौकी रकम सरकारले मिनाहा गरे पनि 'अरूको ऋण खान मिर्दैन' भन्दै उनले आफूले लिएको सौकी रकम जमिन्दारलाई फिर्ता गरे । त्यसपछि २०५८ सालमा पुनर्स्थापना कार्यक्रमअन्तर्गत फलारी वजार नजिकै चार कठठा घरबासको जग्गा पाए । त्यहीँ भुपडी बनाएर नयाँ जीवन सुरु भयो ।

त्यही समयमा गरिबी निवारण कोषले मुक्त कमैयाहरूका लागि समूह गठन गर्न थाल्यो । डगौरा पनि सो समूहमा आवद्ध भए । समूहको कर्जा र आयमूलक कार्यक्रममार्फत किराना, पशुपालनजस्ता व्यवसाय सञ्चालन गर्ने निर्णय भयो । 'मैले बंगुर पाल्ने निर्णय गरें,' उनले भने, 'समूहबाट पहिलोपटक १० हजार रूपैयाँ ऋण लिएर चारवटा बंगुरका पाठा ल्याएँ तर चुनौतीहरू आफैँ बाक्लै थिए, खानका लागि अन्न थिएन, बंगुरका लागि चारो जुटाउन त परकै कुरा भयो, केही दिन मजदुरी गरेर जीविका चल्थ्यो, त्यसबाटै आएको रकमले बंगुरको चारो जुटाउन थालियो ।'

त्यही बेला अधिकांश रूपमा दुई विधा जग्गा खेती गर्न पाइयो । 'त्यहाँबाट आएको अन्नले परिवारको पेट पाल्नेमात्र नभई बंगुरका लागि पनि

चारोको व्यवस्था भयो,' डगौराले भने, 'बचेको अन्न बेचेर समूहको ऋण तिर्न भ्याएँ, बंगुर हुकँदै गए, बेच्दा केही आम्दानी पनि भयो ।'

उनी अगाडि भन्छन्, 'अर्कोपटक समूहबाट ५० हजार रूपैयाँ ऋण लिने निर्णय गरेँ, सुरुमा सदस्यहरू आशंकित भए, तर कटानी पिसानी मिल राखेर कर्जा तिर्ने अश्वासन दिएँ, त्यसपछि एउटा चक्की र धान कुट्ने हलर मेसिन राखें ।' त्यतिबेला फलारी क्षेत्रमा विद्युत् थिएन, त्यसैले मिल डिजेल इन्जिनमा चलाइयो । चार वर्षभित्रै मिल चल्थो र ग्राहक बढ्दै गए ।

'मिल चलेपछि नाफा पनि मनस्य भयो,' डगौराले भने, 'ग्राहक बढेपछि सानो मेसिनले नधानेपछि ठूला मेसिन राख्ने योजना बनाएँ, यसका लागि समूहबाट लिएको कर्जा तिरैरे फेरि एक लाख ५० हजार रूपैयाँ कर्जा लिएर आधुनिक मेसिन जडान गरें ।' यसबीच फलारीमा विद्युत् सुविधा पनि आइपुग्यो । २० हजार रूपैयाँ तिरैरे डगौराले विद्युत् मिटर जडान गर्दा मिल डिजेलबाट विद्युत्मा चल्न थाल्यो ।

हालसम्म डगौराले मिलमा भण्डै सात लाख रूपैयाँभन्दा बढी लगानी गरिसकेका छन् । अहिले दुईवटा सेलर, दुईवटा स्पेयर, दुई चक्की र आवश्यक विद्युतीय मोटरसहित मिल ठूलो परिमाणमा सेवा दिन सक्षम छ । मासिक कमाइबारे उनी भन्छन्, 'खर्च कटाएर महिनामा ५० हजार रूपैयाँजति बचत हुन्छ, सिजनमा त एक लाख रूपैयाँभन्दा बढी कमाइ हुन्छ ।' मिलबाट निस्कने खलि, ब्रानजस्ता वाइ-प्रोडक्ट बेचेर पनि थप आम्दानी भइरहेको छ ।

मिलबाटै आएको आयले डगौरा परिवारको हाल

जीवनस्तर नै बदलिएको छ । पहिले भुपडीमा बस्ने उनी अहिले छकोटे पक्की घर बनाएर त्यसमै बस्दै आएका छन् । मिल पनि पक्की पिलरसहित स्थायी संरचनामा विस्तार हुँदै छ । उनका पाँच छोरी र दुई छोरा सबै निजी विद्यालयमा पढ्दै आएका छन् । मिलका सबै काम मेसिन मर्मत, इन्जिन सरसफाइ, धान-गहुँ प्रशोधन उनी आफैँले सिकेका छन्, जसले मिस्त्री खर्च पनि बचत हुन्छ । श्रीमती भाग्यश्री चौधरी पनि मिलमै काम गर्छिन् ।

'पहिले के लगाउने, के खाने, कहाँ बस्ने भन्ने ठूलो चिन्ता थियो,' भाग्यश्रीले भनिन्, 'अब त्यो पीर छैन, कमाइले जीवन सहज भएको छ, छोराछोरीलाई राम्रो पढाइदिने मात्र चाहना बाँकी छ, हामीले विद्यालयको मुखसम्म देख्न पाएनौं, छोराछोरी पढेर ठूलो मानिस बनेको हेर्ने इच्छा छ ।'

डगौराले कुखुरा, हाँस र बंगुरपालनलाई पनि निरन्तरता दिएका छन् । कुनै बेला कमैयाको कठोर जीवनमा बाँधिएका उनीहरू अहिले मिहेनत, अनुशासन र सही निर्णयले आर्थिकरूपमा आत्मनिर्भर बनेका छन् ।

यद्यपि, डगौरा दम्पतीको एउटै गुनासो छ, 'गरिबका बालबालिकाले उच्च शिक्षा पढ्न सरकारबाट छात्रवृत्ति पाउनुपर्ने व्यवस्था सुनिन्छ, तर व्यवहारमा पाएका छैनौं, यदि त्यो सुविधा प्राप्त हुन्थ्यो भने हाम्रा छोराछोरी पनि डाक्टर, इन्जिनियर वा पाइलटजस्ता पेसाका पुग्थे ।' डगौराको जीवनले देखाउँछ- संकट र कठिनाई कहिले पनि अन्त्य हुँदैन, सही समय, मिहिनेत र योजना भए जीवनको दिशा परिवर्तन गर्न सकिन्छ । रासस

१०० वर्ष पुरानो भुत्तेको जेरी पसल

जमुना वर्मा/पोखरा

पोखराको भीमसेन टोलमा एक पुरानो घर छ, सामान्य मर्मत गरिएको तर घरभित्र १०० वर्षको इतिहास छ । बिहानैदेखि यहाँ मानिसको भीड लाग्छ । कतिपयलाई थाहा नहुन सक्छ, किन भीड ? बाहिर न त ठूलो साइडबोर्ड छ, न कुनै ब्यानर । तर भित्र छ पोखराको सबैभन्दा पुरानो र प्रसिद्ध 'भुत्तेको जेरी पसल ।' तातो तेलको गन्ध, चिनीको मीठाससँगै त्यहाँबाट निस्कने धुँवासमेत विशेष लाग्छ । एउटा विशेष स्वादका लागि मानिसहरू घण्टौं कुनै तयार हुन्छन् । स्वादिलो जेरीसँग मुख मीठो बनाउन आतुरहरूमा निकै शालीनता र धैर्यता देखिन्छ ।

भुत्ते जेरीको कथा सुरु हुन्छ सिद्धिलाल चुल्याजुबाट । उनी १९७० सालमा रोजगारको सिलसिलामा म्यानमार (बर्मा) पुगेका थिए । सिद्धिलालले त्यहाँ सिकेको पाककला लिएर नेपाल फर्केपछि १९७२ सालमा पोखराको पुरानो भीमसेन टोलमा भुत्तेको मिठाइ पसल सञ्चालन गरे । व्यवसाय यति लोकप्रिय भयो कि सिद्धिलाललाई 'भुत्ते साहु' भनेर चिनिन थालियो । त्यही नाम समयसँगै रूपान्तरित हुँदै आजको 'भुत्तेको जेरी पसल' बन्न पुग्यो ।

हजुरबुवादेखि छोरासम्म अनि अहिले नातिसम्म यो व्यवसाय घरकै हातले चल्दै आएको छ । सिद्धिलालको निधनपछि आमा मिश्रीमायाले पनि छोराहरूको साथमा व्यवसाय चलाइन् । आमाको पनि निधनपछि कान्छा छोरा राजकुमार चुल्याजुले पुख्र्यौली थलोमा व्यवसाय सन्हाले । अहिले उनका श्रीमती र छोरा एलिस पूर्णरूपमा सोही व्यवसायमा संलग्न छन् । तीन पुस्तासम्म जोडिएको यो व्यवसाय आज पोखराको पहिचान र 'ब्राण्ड' बनेको छ ।

व्यवसायमा चुल्याजु परिवारको आफ्नै समय तालिका छ । बिहान ८ बजेदेखि १२ बजे र बेलुका ४:३० देखि साँझ ६:३० बजेसम्म पसल खुला हुन्छ । अधिकांश नेपाली युवाहरू दीर्घकालीन काममा नटिक्ने र विदेश जान नै हतारिने हुँदा चुल्याजु परिवारले अरुमा निर्भर नभई परिवारको जनशक्तिलाई उपयोग गरेर व्यवसाय चलाइरहेका छन् । 'यो त खानेकुराको पसल हो नि, एकपटक खाएपछि अर्को दिन आफन्त साथीभाइलाई लिएर आउनुहुन्छ, यो

तातो तेलको गन्ध, चिनीको मीठाससँगै त्यहाँबाट निस्कने धुँवासमेत विशेष लाग्छ । एउटा विशेष स्वादका लागि मानिसहरू घण्टौं कुनै तयार हुन्छन् । स्वादिलो जेरीसँग मुख मीठो बनाउन आतुरहरूमा निकै शालीनता र धैर्यता देखिन्छ ।

व्यवसायमा चुल्याजु परिवारको आफ्नै समय तालिका छ । बिहान ८ बजेदेखि १२ बजे र बेलुका ४:३० देखि साँझ ६:३० बजेसम्म पसल खुला हुन्छ । अधिकांश नेपाली युवाहरू दीर्घकालीन काममा नटिक्ने र विदेश जान नै हतारिने हुँदा चुल्याजु परिवारले अरुमा निर्भर नभई परिवारको जनशक्तिलाई उपयोग गरेर व्यवसाय चलाइरहेका छन् ।

खोज्दै-खोज्दै खानुपर्ने जेरी हो, त्यसैले यसको नाम 'हन्टिड जेरी' हो,' राजकुमारले हास्य साइनबोर्ड नराख्नुको कारण सुनाए । 'माग बढ्ने बेला त भ्याइन्भ्याइ हुन्छ । तर स्वाद, आकार र परम्परामा कहिल्यै सम्झौता गरेका छैनौं र गर्दैनौं पनि,' उनी थप्छन् ।

वि.सं. २०१७ मा राजा महेन्द्र पोखरा भ्रमणमा आउँदा सिद्धिलालले रोटीको निकै आकर्षक द्वार बनाएका थिए रे । त्यो द्वार हेरेर राजा अत्यन्त खुसी भई रत्न मन्दिरमा बोलाएर बक्सस दिएका विषय आज पनि चुल्याजु

परिवारका लागि गर्वको इतिहास बनेको छ । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहले पनि विन्ध्यवासिनी पैदलयात्राको क्रममा यहाँको जेरी खाएका थिए । त्यो पलसमेत उनीहरूले निकै स्मरण गर्छन् । चर्चित सेलब्रेटी, पत्रकारहरू पनि सोझै खोज्दै आउने गरेको अनुभव राजकुमारले सुनाए ।

दसैं, तिहारमा थुप्रै नसक्नुको भीड हुन्छ । विदेशबाट घर आएकाहरूका लागि अझ विशेष स्थान बनेको छ यो ठाउँ । भुत्तेको जेरी खाएका मात्र होइन, नाम सुनेका पनि एकपटक 'भुत्तेको जेरी' खोज्दै पोखराको पुरानो भीमसेन बजारमा आइपुग्छन् । 'देश विदेशबाट भुत्तेको जेरी कहाँ छ ? भनेर खोज्दै आउँदा निकै खुसी लाग्छ,' राजकुमार भन्छन्, 'पहिले जेरी दाउरामा पोलिन्थ्यो, शुद्ध घिउमा हुन्थ्यो, महमा भिजाइन्थ्यो तर समयसँगै अब घिउ, मह नै साथै महँगो हुन थाल्यो, चिनी र तेल प्रयोग हुन्छ । तर स्वाद गुम्न नदिउं भनेर हामी दिनरात मिहेनत गर्छौं । रड प्रयोग गर्दैनौं । ठूलो, आकर्षक बुझा भएको जेरी बनाउँछौं, ग्राहकले मनपराउनु भएको छ ।' यहाँ जेरीसँगै लाखमरी, खजुर, लालमोहन, फिनी, अनरसासमेत तयार हुन्छन् ।

नेवारी समुदायका पाठपूजा, वार्षिक पूजा हरेकमा यहाँका परिकारको माग निकै बढ्ने गरेको राजकुमारकी श्रीमती दयालक्ष्मी चुल्याजु बताउँछिन् । 'चाडपर्व नेवारी समुदायको पर्वहरूमा माग बढी हुन्छ,' उनी भन्छिन् । सासु-ससुराको व्यवसायलाई निरन्तरता दिएर ग्राहकको मन जित्न पाउँदा निकै आनन्द लाग्ने उनी बताउँछिन् । 'हजुरबुवाले सन् १९९६ मा सुरु गरेको यो व्यवसायले निरन्तरता दिन पाउनु नै ठूलो अवसर हो,' राजकुमारका छोरा एलिस गर्वका साथ बताउँछन् । एलिसले व्यवसायलाई विस्तार गर्दै अझ व्यवस्थित गर्ने सोच भने रहेको बताए ।

भण्डै ४४ वर्षपछि भुत्तेको जेरीको स्वाद खोज्दै आएका भाइरोलोर्जिस्ट डा. विष्णु उपाध्याय छोरा-नातिले निरन्तरता दिएको देखा निकै खुसी लागेको बताउँछन् । 'म २०३८/३९ सालतिर पोखराको रामघाटस्थित चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थामा थिएँ, त्यतिबेला यहाँको जेरी खुब खान आउँथे, आज ४४ वर्षपछि पुनः पोखरा आउँदा मलाई त्यो स्वादको याद आयो, यहाँ आएर जेरी खान पाउँदा निकै खुसी लाग्यो,' उनले भने । रासस

पौवादुङमामा विद्यालय छाडेका बालबालिकाको खोजी अभियान

भोजपुर- भोजपुरको पौवादुङमा गाउँपालिकाले विद्यालय छाडेका बालबालिकाको खोजी कार्यलाई तीव्र बनाएको छ । विद्यालय छाडेका बालबालिकाको अभिलेख संकलन, घरदैलो छलफल तथा अभिभावकसँग संवादमार्फत गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्न क्रियाशीलता बढाएको हो ।

‘शिक्षाबाट कुनै पनि बालबालिका वञ्चित नहोऊन्’ भन्ने लक्ष्यसहित सुरु गरिएको अभियानले स्थानीय समुदायमा सकारात्मक प्रभाव पारेको छ । गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रको विकासलाई प्राथमिकतामा राख्दै ‘नवजात शिशु भविष्य सुरक्षा’ कार्यक्रमअन्तर्गत बालबालिकालाई पाँच वर्षसम्म मासिक ४०० रूपैयाँका दरले सहयोग उपलब्ध गराउँदै आएको गाउँपालिका अध्यक्ष किरण राईले बताए । यसले अभिभावकलाई बालबालिकाको पठनपाठनमा प्रोत्साहन गर्ने अपेक्षा राखिएको छ ।

‘सबै बालबालिकालाई

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- काठमाडौँ महानगरपालिकाले जनप्रतिनिधिर कर्मचारीहरूको पोषण अवस्था, आहारव्यवहार र जीवनशैलीसम्बन्धी सर्वेक्षण सुरु गरेको छ । कामपाको कृषि तथा पशुपन्छी विभागले यही मंसिर १६ गतेदेखि उक्त कार्यक्रम सुरु गरेको हो । कार्यक्रम यही मंसिर २६ गतेसम्म सञ्चालन हुने छ । यसमा २१ गतेसम्म कर्मचारी, २२ गते कर्मचारी र जनप्रतिनिधि तथा २२,

खोटेहाडको कपासेभञ्ज्याडमा राष्ट्रिय विभूति उद्यान सञ्चालनमा

खोटाङ- खोटेहाड गाउँपालिका-२ वाप्टुखार्थित पर्यटकीयस्थल कपासेभञ्ज्याडमा निर्माण गरिएको ‘राष्ट्रिय विभूति उद्यान (पार्क)’ सञ्चालनमा ल्याइएको छ । गाउँपालिकाको ७० लाख रूपैयाँ लगानीमा निर्माण गरिएको राष्ट्रिय विभूति पार्क किराँत समुदायको महान् चाड साकेला उँधौलीको अवसर पारेर भिहीवार औपचारिक रूपमा सञ्चालनमा ल्याइएको हो ।

राष्ट्रिय विभूति पार्क उद्घाटन कार्यक्रममा बृहत साकेला सिली प्रदर्शनी कार्यक्रमसमेत आयोजना गरिएको थियो । नेपालका सबै (१८ जना) राष्ट्रिय विभूतिहरूको मूर्ति राखेगरी गोले घेराभित्र निर्माण गरिएको पार्क गाउँपालिका प्रमुख उदिमबहादुर राई, उपप्रमुख रूपेश राई र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत महेश राईले भ्रण्डीतोलनसहित मूर्ति अनावरण गरेर औपचारिकरूपमा सञ्चालनमा ल्याएका हुन् ।

प्राकृतिकरूपमै पर्यटकीयस्थल रहेको कपासेभञ्ज्याडको चैतपाँची विकास गर्नका लागि स्थानीय सानै विश्वकर्माको नेतृत्वमा नौ सदस्यीय समिति गठन गरिएको

समाचार

ढोरपाटन (बागलुङ)- भूजीखोलाका तिरैतिर छरिएको बस्ती थियो । भर्खरभर्खर सडकले जोडिएको हुँदा स्थानीयले मोटरवाटोको छेउकुना केही पक्की त केही सामान्य खालका घर बनाएका थिए । खोलाको छोटो दूरीमै थिए, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र विद्युतगृहहरू । विकासले विस्तारै जोडिँदै गरेको विकट क्षेत्रका नागरिकमा खुसी पलाउँदै थियो । २०७७ भदौ १७ गते राति भूजीखोलामा भीषण बाढी आयो । उक्त बाढीले भूजीखोलावासीको सर्वस्व लुट्यो । दर्जनौँ नागरिकको ज्यान लियो, सयौँलाई परिवार र घरबारविहीन बनायो ।

आफन्त र भएभरको सम्पत्ति गुमाएका पीडितले अझै पनि राज्यबाट सहयोग पाउन सकेका छैनन् । ३७ जनाको ज्यान जानेनगरी आएको बाढीले पुर्‍याएको क्षति बेहिसाव छन् । त्योभन्दा बढी बेहिसाव छन्, बाढीपीडितको दुःख । बाढीमा परेका १४ जना अझै बेपत्ता छन् । बाढी गएपश्चात् सरकारले पीडितको पुनर्स्थापनालाई प्राथमिकता दिने भने पनि अहिलेसम्म ध्यान नपुग्न नसकेको उनीहरूको गुनासो छ । घर निर्माण गरेपछि राहत उपलब्ध गराउने भएर पनि अहिलेसम्म धेरैले भुक्तानी पाएका छैनन् ।

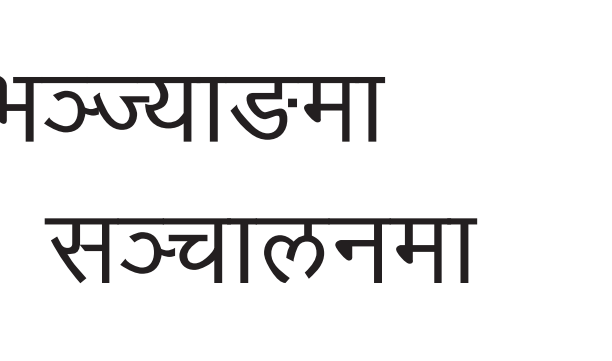
बाढीले ढोरपाटन नगरपालिका-६, ७, ८ र ९ का १३१ घर बगाएको थियो । पीडितले ऋणधन गरेर अहिले घर बनाइसके । तर राहत अझै पाएका छैनन् । ढोरपाटन-९ का बाढीपीडित लालबहादुर विकले घर बनाउन सरकारले रकम पठाउने आश्वासन दिए पनि अहिलेसम्म कति पनि सहयोग नपाएको गुनासो गरे । बाढीले उनको जेठो छोरा र भएभरको घरसम्पत्ति बगाएको थियो । राहत आउँछ, भन्दाभन्दै पाँच वर्ष बितिसकेको भन्दै अब पाउन आशासमेत मरिसकेको उनी बताउँछन् ।

विकले भने, ‘बाढीले भएभरको सम्पत्ति बगायो, छोरो बगायो, कति समय त पालमुनि बस्थौं, सधैँभरि पालमुनि बसेर जीवन चल्दैरैनछ, सरकारले पनि राहत दिन्छु घर बनाऊ भनेपछि, गाउँमा ऋण काढेर घर बनायौं, तर अहिले न सरकारले

प्रवर्द्धनको नीतिगत सिफारिसका लागि तथ्य प्रदान गर्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

सर्वेक्षणमा उचाइका आधारमा तौल (विएमआई बडी मास इण्डेक्स) मापन, उमेर र लिंगका आधारमा विआइए (बायोइलेक्ट्रिकल इम्पेण्डेन्स एनलाइसिस) गरेर ‘बडीफ्याट’, ‘भिसेरल फ्याट इण्डेक्स,’ ‘फ्याट फ्री मास,’ ‘टोटल बडी वाटर’को प्रोफाइल तयार पारिन्छ । यसरी तयार पारिने प्रोफाइलमा कामको प्रकृतिअनुसारको मोटोपना, रक्तअल्पता र

गर्ने काम भइरहेको गाउँपालिका प्रमुख राईले बताए । ‘कपासेभञ्ज्याडलाई बहुउद्देश्यीय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्ने अवधारण बनाएका छौं । स्थानीय तहको मात्रै लगानीले पर्याप्त नहुने भएकाले प्रदेश र संघीय सरकारसमक्षसमेत आवश्यक वजेटको माग गरिएको छ,’ उनले भने, ‘कपासेभञ्ज्यालाई नेपाल सरकारले तोकेको १०० वटा पर्यटकीय गन्तव्यमा पर्ने मुन्दुम ट्रेलसँग जोड्नेगरी योजना बनाएका छौं । यसले गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीको स्रोतसमेत बृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ ।’

जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र दितेल वजारबाट दक्षिणपूर्वी क्षेत्रमा पर्ने पर्यटकीयस्थल कपासेभञ्ज्याडको प्रवर्द्धनमा तीनवटै तहका सरकारले चासो देखाएपछि, स्थानीय बासिन्दसमेत हर्षित भएका छन् । प्राकृतिकरूपले रमणीय कपासेभञ्ज्याडबाट उच्च हिमशृंखला, तराईका विभिन्न फाँट तथा खोटाङ र भोजपुरको सदरमुकामसमेत स्पष्ट देख्न सकिने स्थानीयवासी एवं नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी खोटेहाड गाउँपालिका अध्यक्ष दिपेन थुलुङले जानकारी दिए । *रासस*

राहतको पर्खाइमा भूजीखोलाका बाढीपीडित

पैसा दियो, न साहुको ऋण तिर्न सकियो, हामीहरू धेरै पीडामा पर्‍यौं, राज्यले राहत देला भनेका थियौं अहत्त दियो ।’

अर्का पीडित नारायण पुनले सरकारबाट पाउने भनिएको चार लाख रूपैयाँमध्ये अहिलेसम्म कति पनि रकम पाउन नसकेको सुनाए । बाढीमा आमा र घर बगाएको भन्दै अहिले घर निर्माण गरिसकेको बताए । केही आफ्नो कमाइ र केही रकम ऋण गरेर घर बनाएको उनको बताइ छ । नेताहरूले आफ्ना वरपरका र नजिकका आफन्तलाई मात्र राहत दिलाएको पुन बताउँछन् । ‘हामी राम्रोसँग कुरा राख्न पनि नसक्ने सीधा भयौं, टाढाबाटले त पाउनुपर्ने राहत पाइसके, राहत पाएपछि ऋण तिर्नेगरी घर बनायौं तर अहिलेसम्म पाउन सकेनौं,’ उनले भने ।

सोही ठाउँका बाढीपीडित कुलबहादुर विकले घर बनाएको ऋणले अहिले

जीवनशैलीका सूचक पनि समावेश हुन्छन् ।

सर्वेक्षणमा जीवनशैली र आचरणअन्तर्गत शारीरिक व्यायाम, कामको तनाव, धूमपान तथा मद्यपानको आदत, सुत्ने समय, डिजिटल ग्याजेट’हरूमा बिताउने समय, कार्यस्थलको वातावरणसम्बन्धी विवरण संकलन हुने न्वैपानेले जानकारी दिए । मधुमेह, हेमोग्लोविन परीक्षणबाट रक्तअल्पता जाँच गरिन्छ । खानाको रूचिका आधारमा आहार मूल्यांकन र खाद्य समृद्धको अभिलेखन गरिन्छ । सर्वेक्षणमा सहभागी ‘भर्टेक्स फुड्स’का अनुसन्धान व्यवस्थापक प्रतीक

Master Franchaiser: Ever Green Energy & Investment Pvt Ltd

Bagdol - 4, Lalitpur, Nepal

Contact: +977 98023561077, +977 9852041927

MRP Notice

WULING 14 Seater Electric Passenger Van

Product Name	No of Seats	Range (NEDC)	Motor (KW)	Battery (kWh)	Made	MRP (NPRs)/Unit
Wuling	14	302 KM	75	41.86	China	5,000,000.00

साउदीया रोजगार

कम्पनी : WRASS OPERATION MAINTENANCE COMPANY

पूरी सल्लाही निर्देशि : २०२२/०२/०५

तुल गिजाजान सल्लाही निर्देशि : २०२२/०२/०५

LT. No. 323773

सल्लाही नं. ६०२३७५२

कामदारको पद	काम संचालक	मासिक तलत	अधुनक रजिस्ट्रि कमाई	हालका कामाई को दिन	सल्लाही निर्देशि	सल्लाही निर्देशि	हालका तलत	कामदार तलत
cleaner hospital	६०	१०००	३२.३७०	६.०००	६.०००	६.०००	६.०००	६.०००

अनगरवासी कोड ह्यान्ड : संस्थाको कार्यालय काठमान्डौ निर्देशि : २०२२ मीरर ०५ अते (13th Dec. 2025) मा हल्ला ।

साउदीया रोजगारको अर्थ : साउ

साउदीमा रोजगार		कम्पनी : WRASS OPERATION MAINTENANCE COMPANY	
पूर्व रोजगारी मिति : २०८२/०८/०१		पूरा विज्ञापन रोजगारी मिति : २०८२/०८/२८	LT. No. 323773
सि. नं.	कामदारको पद	मास रकम	आर्थिक तलब
१	cleaner hospital	६००	1000
अन्तरराष्ट्रौ हुने स्थान: सरस्वतीको कार्यालय काठमाडौना मिति: २०८२ मंसिर २७ गते (13th Dec. 2025) मा हुनेछ ।			
सि. नं.	कामदारको पद	मास रकम	आर्थिक तलब
१	Beautician	०	4
कम्पनी : AHMED ALNOUMAI TRADE LLC			
पूर्व रोजगारी मिति : २०८२/०४/२०		पूरा विज्ञापन रोजगारी मिति : २०८२/०८/२८	LT. No. 33074०
सि. नं.	कामदारको पद	मास रकम	आर्थिक तलब
१	Waiter	1	0
2.	Arabic Coffe Maker	1	1
अन्तरराष्ट्रौ हुने स्थान: सरस्वतीको कार्यालय काठमाडौना मिति: २०८२ मंसिर २७ गते (13th Dec. 2025) मा हुनेछ ।			
सि. नं.	कामदारको पद	मास रकम	आर्थिक तलब
१	Beautician	0	4
कम्पनी : AHMED ALNOUMAI TRADE LLC			
पूर्व रोजगारी मिति : २०८२/०४/२०		पूरा विज्ञापन रोजगारी मिति : २०८२/०८/२८	LT. No. 33074०
सि. नं.	कामदारको पद	मास रकम	आर्थिक तलब
१	Waiter	1	0
2.	Arabic Coffe Maker	1	1

मुस्ताङ भन्सारबाट चार अर्ब ४१ करोड बढी राजस्व संकलन

मुस्ताङ (प्रस)- यहाँको नेपाल-चीन उत्तरी कोरला नाकास्थित लोमान्थाङ-२ न्हेचुङमा रहेको मुस्ताङ भन्सार कार्यालयले रु चार अर्ब ४१ करोड राजस्व संकलन गरेको छ । वाहीपहिरो र नदी कटानका कारण गत असार र भदौमा रसुवागढी नाका र तातोपानी नाका अवरुद्ध भएपछि कोरला नाका पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आएसँगै यहाँको भन्सार कार्यालयको राजस्व संकलनमा नयाँ उभार भएको हो ।

यहाँस्थित नेपाल-चीन मुस्ताङ भन्सार कार्यालयमार्फत रु नौ अर्ब ४८ करोड ३४ लाख बराबरको आर्थिक कारोबार भएको मुस्ताङ भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी अमिन्द्र सिंहले जानकारी दिए । गत ३० भदौदेखि पूर्ण रूपमा सञ्चालनमा आएका यहाँको कोरला नाकाबाट बिहीबारसम्ममा चीनतर्फबाट रु नौ अर्ब ३४ करोड बढीको मालसामान आयात भएका कार्यालयका सूचना अधिकारी सिंहले बताए । उनका अनुसार कोरला नाकास्थित चिनियाँ भन्सारबाट जाँचपास भई आएका विद्युतीय सवारीसाधन र मालवस्तु कन्टेनर ढुवानीका साधन भित्रिएका र तीनको यहाँको भन्सारमा जाँचपास गरेर गन्तव्यतर्फ पठाइने गरिएको बताए ।

नेपाल-चीन मुस्ताङ भन्सार कार्यालयमार्फत रु नौ अर्ब ४८ करोड ३४ लाख बराबरको आर्थिक कारोबार भएको मुस्ताङ भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी अमिन्द्र सिंहले जानकारी दिए ।

यसैगरी नेपालबाट हस्तकलालगायत मालवस्तुको चीनतर्फ निर्यात प्रयोजनका लागि भन्सार जाँचपास गर्दा रु १४ करोड ३४ लाख राजस्व संकलन भएको भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी सिंहको भनाइ छ । यहाँको कोरला नाका पूर्णरूपमा सञ्चालनमा आएपछि गएको साँढे दुई महिनाको अवधिमा यहाँको भन्सार कार्यालयमा एक हजार ७६१ वटा विद्युतीय सवारीसाधनको जाँचपास भइसकेर गन्तव्यतर्फ प्रस्थान गरेका मुस्ताङ भन्सारले जनाएको छ । हालसम्म एक हजार बढी ढुवानीका

साधनको भन्सार जाँचपास भइसकेका छन् । यहाँको मुस्ताङ भन्सार कार्यालयमा अझै १०० भन्दा बढी मालवाहक ढुवानीका साधन भन्सार जाँचपासको क्रममा रहेका सूचना अधिकारी सिंहले बताए । उनका अनुसार कोरला नाकास्थित चिनियाँ भन्सारमा मालसामान ढुवानीका लागि करिब एक दर्जन बढी ढुवानीका साधन पुगेका र आंशिक रूपमा कोरला सडक हुँदै ढुवानीका साधन माथि आउने क्रममा रहेका सूचना अधिकारी सिंहले जानकारी दिए । यहाँको भन्सार कार्यालयमा १८ जनाको कर्मचारी दरबन्दी सुजना गरेको जनाइएको छ । यसअघि एक जना शाखा अधिकृत कार्यालय प्रमुख रहनेगरी सात जना दरबन्दी कायम रहेकामा उपसचिवस्तरको कार्यालय प्रमुख रहनेगरी १८ जनाको कर्मचारी दरबन्दी सुजना भएको मुस्ताङ भन्सारका सूचना अधिकारी अमिन्द्र सिंहले जानकारी दिए ।

भन्सार विभागले यहाँको भन्सारका लागि उपसचिवस्तरको एक जना कार्यालय प्रमुखसहित दुई जना शाखा अधिकृत, छ जना राजस्व हेर्ने नायब सुब्बा, एक/एक जना लेखपाल र कम्प्युटर अपरेटर, एक जना सवारी चालक र छ जना कार्यालय सहयोगीको दरबन्दी सुजना गरेको हो ।

तिला जलविद्युत् निर्माणका लागि सात अर्ब लाग्ने

जुम्ला- जुम्लाको तिला गाउँपालिका र कालीकोटको तिलागुफा नगरपालिकाको सिमानामा निर्माण हुने कुल ३८ दशमलव ०७ मेगावाट विजुली तिला जलविद्युत् निर्माणका लागि रु सात अर्ब लाग्ने भएको छ । तिला गाउँपालिका-१ र ७ कालीकोट जिल्लाको तिलागुफा नगरपालिका-१, २, ३, ४ र ९ को प्रभावित क्षेत्रको पहिलो चरणको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनउपर सार्वजनिक सुनुवाइमा आयोजनाका परामर्शदाता तथा वातावरणविद् सुरेन्द्रदेव भट्टले उक्त जानकारी दिए ।

तिलामा जलविद्युत् आयोजना निर्माण गर्न सम्भाव्यता अध्ययन चार वर्ष पहिला भइसकेको छ । तिला गाउँपालिका र तिलागुफा नगरपालिका भएर बग्ने तिला नदीमा निर्माण हुने प्रस्ताविक आयोजनाको 'डिजाइन डिस्चार्ज' ५२ दशमलव ५१ घनमिटर प्रतिसेकेन्ड रहेको वातावरणविद् सुरेन्द्रदेव भट्टको भनाइ छ ।

ऊर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयअन्तर्गत विद्युत् विकास विभागबाट उक्त योजनाको नापजाँच २०७८ सालमा स्वीकृत भएको हो । आयोजना सञ्चालनबाट प्राप्त हुने रोजगारी, रोयल्टी, सेयर, सामुदायिक

आयोजनाका सम्पूर्ण संरचनाहरू तिला नदीको बायाँ किनारमा रहनेछन् । आयोजना कुल लागत नेपाल सरकारको रु सात अर्ब ५६ करोड ७४ लाख ३७ हजार ४०५ लाग्ने अनुमान गरिएको विभागका उपसचिव शाहले बताए ।

सहयोग कार्यक्रम तथा स्थानीय जनताको व्यापार व्यवसायबाट आयआर्जन गर्न जस्ता अनुकूल प्रभाव हुने भएकाले समग्रमा यस आयोजनाबाट स्थानीय स्तरदेखि राष्ट्रियस्तरसम्म लाभ पुग्ने तिला गाउँपालिका अध्यक्ष मौलाल रोकायाले बताए ।

प्रस्ताविक आयोजनाका लागि तिला नदीमा सात मिटर उचाइको बाँध निर्माण गरी तिला नदीको पानीलाई 'साइड झेन्टेक गेट'मार्फत ग्राभेल ट्यापमा पुर्‍याइने छ । सर्ज साफ्टबाट पानीलाई २८९ मिटर लामो स्टिल पेनस्टक पाइपमार्फत ३६ मिटर लम्बाइ, १६ मिटर चौडाइ र ३२ मिटर गहिराइ भएको अर्धसतही विद्युत्गृहमा पुर्‍याई ३८ दशमलव ०७ मेगावाट विद्युत् उत्पादन गरिने विद्युत् विकास विभागका उपसचिव गोपिप्रसाद शाहले जानकारी दिए ।

उत्पादन भएको विद्युत्लाई १३२ केभी सिंगल सर्किटको प्रसारण लाइनमार्फत जुम्ला बजारको सबस्टेसनमा लगेर जोडिने छ । विद्युत् गृहबाट निष्कासन भएको पानीलाई २५ मिटर लामो टेलरेस टनेलद्वारा पुनः तिला नदीमा छोडिने छ ।

आयोजनाका सम्पूर्ण संरचनाहरू तिला नदीको बायाँ किनारमा रहनेछन् । आयोजना कुल लागत नेपाल सरकारको रु सात अर्ब ५६ करोड ७४ लाख ३७ हजार ४०५ लाग्ने अनुमान गरिएको विभागका उपसचिव शाहले बताए ।

आयोजनाबाट उत्पादन भएको विद्युत् ३० दशमलव २० किमी लामो र १३२ केभी सिंगल सर्किट प्रसारण लाइनमार्फत जुम्ला बजारमा जोडिने छ । आयोजना निर्माण गर्नका लागि कुल सात दशमलव ५८५ हेक्टर

जग्गा आवश्यक पर्ने छ । जसमा वन क्षेत्रको जग्गा चार दशमलव ७७२ हेक्टर र निजी जग्गा दुई दशमलव ८१३ हेक्टर छ ।

आयोजना निर्माण अवधिमा स्थानीयले ३० देखि ३२० जनाले प्रत्यक्ष रूपमा रोजगारी पाउनेछन् । स्थानीयलाई रोजगारीमा विशेष प्रथामिकता दिइने छ । निर्माण अवधिभर स्थानीय जनताले प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा व्यापार व्यवसाय गर्न सक्नेछन् । जसले गर्दा यहाँका नागरिकको आयआर्जनमा वृद्धि हुने अपेक्षा राखिएको तिला गाउँपालिका-७ का वडाध्यक्ष खुम्बिलाल रोकायाले जानकारी दिए । विद्युत्गृहको उचाइ समुद्री सतहबाट क्रमणः दुई हजार ३० मिटर र एक हजार ९४५ मिटरको अवस्थिति रहने छ ।

आयोजना निर्माण तथा सञ्चालनबाट कुल ३४ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुने देखिन्छ । प्रत्यक्ष प्रभावित घरधुरीको विवरण आयोजना प्रभावित सम्बन्धित वडा कार्यालयमा टाँस गरिएको तिला जलविद्युत् आयोजनाले जनाएको छ । तिला जलविद्युत् आयोजनाको अध्ययन अवधि पूरा भएपछि निर्माण अगाडि बढ्ने आयोजनाले जनाएको छ । रासस

सरकारको विभिन्न निकायमा नौ खर्ब ३० अर्ब लगानी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्ममा सरकारले विभिन्न १५९ सार्वजनिक संस्थान तथा निकायमा शेयर तथा ऋण लगानीका रूपमा रु नौ खर्ब ३० अर्ब ८८ करोड चार लाख ६८ हजार लगानी गरेको छ ।

सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयले सार्वजनिक गरेको 'नेपाल सरकारको शेयर तथा ऋण लगानीको वार्षिक प्रतिवेदन' अनुसार गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्ममा सरकारको कूल शेयर लगानी ११६ संस्थानमा रु चार खर्ब चार अर्ब ८१ करोड ४१ लाख ५८ हजार रहेको छ । सबैभन्दा बढी शेयर लगानी रहेका संस्था नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र कृषि विकास बैंक रहेका छन् ।

त्यस्तै, गत आर्थिक वर्षसम्मको सरकारको कूल ऋण लगानी रु पाँच खर्ब २६ अर्ब छ करोड ६३ लाख १० हजार रहेको छ । त्यसमध्ये आन्तरिक स्रोतबाट रु एक खर्ब ५८ अर्ब १८ करोड

► सबैभन्दा बढी शेयर लगानी रहेका संस्था नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक र कृषि विकास बैंक रहेका छन् ।

२१ लाख ८४ हजार र वैदेशिक स्रोतबाट रु तीन खर्ब ६७ अर्ब ८८ करोड ४१ लाख २६ हजार रहेको कार्यालयले जनाएको छ । बढी ऋण लगानी भएका संस्थानमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड, नेपाल नागरिक उभयन प्राधिकरण र नेपाल खानेपानी संस्थान रहेका छन् ।

गत आर्थिक वर्षमा सरकारले साँवा फिर्तातर्फ रु दुई अर्ब ६२ करोड २९ लाख ९४ हजार ६९५ र ब्याज असुलीतर्फ रु पाँच अर्ब २९ करोड चार लाख ३० हजार ३५६ प्राप्त भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

त्यस्तै, गत आर्थिक वर्षमा मात्र शेयर लगानीतर्फ रु पाँच अर्ब ५२ करोड छ लाख ३४ हजार ५४९ र

ऋण लगानीतर्फ रु ३५ अर्ब ९५ करोड ९७ लाख ८७ हजार ६९८ गरी कूल रु ४१ अर्ब ४८ करोड चार लाख २२ हजार २४७ बराबर लगानी भएको छ ।

विभिन्न संस्थान र निकायमा सरकारको ठूलो लगानी भए पनि त्यसको प्रतिफल भने कमजोर देखिन्छ । ऋण तथा शेयर लगानी भएका निकायले समयमा सरकारलाई साँवाब्याज भुक्तानी नगर्दा त्यसको दायित्व क्रमशः बढ्दै गएको देखिन्छ । 'आर्थिक वर्ष २०८१/८२ सम्ममा भाका नाघेको साँवा रु दुई खर्ब ५९ अर्ब १९ करोड ९७ लाख तीन हजार १२६ र भाका नाघेको ब्याज रु एक खर्ब ४० अर्ब ८८ करोड २३ लाख ९६ हजार १६१ गरी कूल भाका नाघेको रकम रु चार खर्ब आठ करोड २० लाख ९९ हजार २९५ रहेको छ', प्रतिवेदनमा भनिएको छ ।

भाका नाघेको साँवा ब्याज बढी भएका सार्वजनिक संस्थानमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, काठमाडौं उपत्यका खानेपानी व्यवस्थापन बोर्ड, नेपाल खानेपानी संस्थान, नेपाल नागरिक उभयन प्राधिकरणलगायत रहेका छन् ।

एलडिसी बैठक

वित्तीय एवं एकीकृत सहयोगमा नेपालको जोड

काठमाडौं (प्रस)- नेपालले अल्पविकसित राष्ट्रहरू (एलडिसी)को विकासशील देशका रूपमा हुने रूपान्तरण समृद्ध समाज र दिगो विकासतर्फको गर्विलो यात्रा हुनुपर्नेमा जोड दिएको छ । साथै नेपालले अल्पविकसित देशलाई वित्तीय एवं एकीकृत सहयोग हुनुपर्नेमा विशेष जोड दिएको छ ।

अल्पविकसित, भूपरिवेष्टित विकासशील तथा साना टापु राष्ट्रहरूका लागि राष्ट्रसंघीय उच्च प्रतिनिधिको कार्यालय र कतार कोषले दोहामा आयोजना गरेको अल्पविकसित देशहरूको दिगो विकासका लागि विश्वव्यापी साम्बन्धी

बैठकअन्तर्गत बिहीबार भएको उच्चस्तरीय छलफलमा एलडिसी समूह अध्यक्षका रूपमा परराष्ट्रसचिव अमृतबहादुर राईले ती विषयमा जोड दिएका हुन् ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका अनुसार बैठकका क्रममा परराष्ट्रसचिवले संयुक्त राष्ट्रसंघको प्रबिध बैकका प्रबन्ध निदेशक देवदत्त महाराजलाई भेटेर अल्पविकसित मुलुकबाट विकासशील देशमा रूपान्तरण हुने नेपालको यात्रालाई सहज बनाउन बैकको सहयोगको अपेक्षा नेपालले गरेको बताए । त्यस अवसरमा उनीहरूबीच बैकको भूमिका र सहकार्यका अवसरहरूबारे पनि छलफल भएको थियो ।

सार्वजनिक सेवालाई भ्रष्टाचारमुक्त बनाऔं

- ◆ आफ्नो काम कानूनी प्रक्रिया र नियमानुसार गरौं,
- ◆ उपहार दिने र लिने नगरौं,
- ◆ सेवाग्राहीलाई अनावश्यक दुःख दिने कार्य नगरौं,
- ◆ सेवा दिन कुनै ढिलासुस्ती नगरौं,
- ◆ घुस लिने र दिने दुवै अपराधी हुन्,
- ◆ सदाचारीलाई सम्मान र पुरस्कृत गरौं, भ्रष्टाचारीलाई कारबाही गरौं,
- ◆ भ्रष्टाचार र अनियमितताविरुद्ध आवाज उठाऔं,
- ◆ अनियमितता भएको देखेमा तुरुन्त अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको टोल फ्री नम्बर १०७ वा सम्बन्धित निकायमा सम्पर्क गरौं ।

भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलता अपनाऔं।
सार्वजनिक सेवालाई पारदर्शी र जवाफदेही बनाऔं ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinline.com

www.facebook.com/Prabhabinline

प्रभाव दैनिक